

TÜROFED TURİZM BÜLTENİ

Şubat - 2018

Hazırlayan: Aslı VAZ

İÇİNDEKİLER

1.	TÜRKİYE'YE VE DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI	1
1.1.	TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI.....	1
1.2.	DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI.....	4
1.2.1	İSTANBUL'A GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	4
1.2.2.	ANTALYA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	7
1.2.3.	MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ.....	9
1.2.4.	İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	11
2.	TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ.....	14
2.1.	TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA.....	14
2.1.1.	TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL VE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI	17
2.2.	TÜRKİYE'NİN TURİZM GİDERİ	19

1. TÜRKİYE'YE VE DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

1.1. TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

2018 yılı Şubat ayında ülkemizi ziyaret eden yabancı sayısı, geçen yılın aynı ayına göre %31,66 oranında bir artışla 1.527.070 olmuştur. Şubat ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin 4.526 (%0,30) gününbirlikçidir.

Tablo 1. Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Yıllara ve Aylara Göre Dağılımı

AY	YIL					DEĞİŞİM ORANI (%)			
	2014	2015	2016	2017	2018	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
OCAK	1.146.815	1.250.941	1.170.333	1.055.474	1.461.570	9,08	-6,44	-9,81	38,48
ŞUBAT	1.352.184	1.383.343	1.240.633	1.159.833	1.527.070	2,3	-10,32	-6,51	31,66
MART	1.851.980	1.895.940	1.652.511	1.587.007		2,37	-12,84	-3,96	
NİSAN	2.652.071	2.437.263	1.753.045	2.070.322		-8,1	-28,07	18,1	
MAYIS	3.900.096	3.804.158	2.485.411	2.889.873		-2,46	-34,67	16,27	
HAZİRAN	4.335.075	4.123.109	2.438.293	3.486.940		-4,89	-40,86	43,01	
TEMMUZ	5.214.519	5.480.502	3.468.202	5.075.961		5,1	-36,72	46,36	
AĞUSTOS	5.283.333	5.130.967	3.183.003	4.658.463		-2,88	-37,96	46,35	
EYLÜL	4.352.429	4.251.870	2.855.397	4.076.630		-2,31	-32,84	42,77	
EKİM	3.439.554	3.301.194	2.449.948	2.992.947		-4,02	-25,79	22,16	
KASIM	1.729.803	1.720.554	1.353.280	1.652.795		-0,53	-21,35	22,13	
ARALIK	1.580.041	1.464.791	1.302.157	1.703.789		-7,29	-11,1	30,84	
TOPLAM	36.837.900	36.244.632	25.352.213	32.410.034		-1,61	-30,05	27,84	
2 AY TOP.	2.498.999	2.634.284	2.410.966	2.215.307	2.988.640	5,41	-8,47	-8,12	34,91

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2018-Şubat Ayı Bülteni

Şubat ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin en çok giriş yaptıkları sınır kapılarının bağlı olduğu iller sıralamasında ilk 5 il aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir:

- 1-İstanbul %55,56 (848.510)
- 2-Edirne %11,21 (171.165)
- 3-Artvin %10,81 (165.077)
- 4-Antalya %5,55 (84.733)
- 5-Van %2,72 (41.463)

2018 yılı Şubat ayında ülkemize en çok ziyaretçi gönderen ilk beş ülke sırasıyla; İran %12,84 (196 125) ile birinci, Gürcistan %10,25 (156 598) ile ikinci, Bulgaristan %7,34 (112 078) ile üçüncü sıradadır. Bulgaristan ülkesini Almanya ve Irak izlemektedir.

Tablo 2. Türkiye'ye Gelen Yabancıların Milliyetlerine Göre Karşılaştırması (Şubat)

MİLLİYET	YILLAR			% DEĞİŞİM ORANI	
	2016	2017*	2018*	2017/2016	2018/2017
Cezayir	16.196	18.611	26.861	14,91	44,33
Fas	14.520	11.159	18.822	-23,15	68,67
Güney Afrika Cumhuriyeti	3.235	2.896	4.186	-10,48	44,54
Libya	11.141	11.213	20.234	0,65	80,45
Mısır	15.444	12.388	18.760	-19,79	51,44
Sudan	1.186	1.087	1.695	-8,35	55,93
Tunus	14.808	14.912	18.954	0,70	27,11
DİĞ. AFRİKA ÜLKELERİ	13.349	13.160	17.606	-1,42	33,78
TOPLAM AFRİKA	89.879	85.426	127.118	-4,95	48,80
Arjantin	7.425	5.964	7.865	-19,68	31,87
Brezilya	5.066	4.679	6.966	-7,64	48,88
Kolombiya	1.279	1.713	3.529	33,93	106,01
Şili	1.338	859	1.481	-35,80	72,41
Venezuela	513	768	1.047	49,71	36,33
DİĞ. GÜNEY AMERİKA ÜLKELERİ	1.345	1.174	1.632	-12,71	39,01
TOPLAM GÜNEY AMERİKA	16.966	15.157	22.520	-10,66	48,58
TOPLAM KUZEY AMERİKA	1.642	1.579	2.287	-3,84	44,84
TOPLAM ORTA AMERİKA	570	519	1.165	-8,95	124,47
TOPLAM AMERİKA	19.178	17.255	25.972	-10,03	50,52
Bahreyn	8.861	9.549	15.059	7,76	57,70
Birleşik Arap Emirlikleri	3.998	2.230	3.572	-44,22	60,18
Irak	89.892	76.398	124.815	-15,01	63,37
İsrail	21.474	20.214	34.649	-5,87	71,41
Katar	6.849	6.039	15.756	-11,83	160,90
Kuveyt	24.716	27.684	40.519	12,01	46,36
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	32.348	30.019	37.461	-7,20	24,79
Lübnan	18.675	14.293	26.253	-23,46	83,68
Suudi Arabistan	40.052	40.280	71.428	0,57	77,33
Ürdün	15.032	16.268	31.063	8,22	90,95
Yemen	2.640	3.134	5.152	18,71	64,39
DİĞ. BATI ASYA ÜLKELERİ	68.856	44.067	44.578	-36,00	1,16
TOPLAM BATI ASYA	333.393	290.175	450.305	-12,96	55,18
Bangladeş	2.163	1.453	2.346	-32,82	61,46
Çin Halk Cumhuriyeti	24.899	28.158	56.354	13,09	100,13
Endonezya	7.131	14.789	26.616	107,39	79,97
Filipinler	7.277	6.415	12.796	-11,85	99,47
Hindistan	10.241	8.077	14.614	-21,13	80,93
İran	217.222	232.232	350.421	6,91	50,89
Malezya	8.379	6.575	10.847	-21,53	64,97
Pakistan	6.840	6.214	11.138	-9,15	79,24

Singapur	2.178	1.388	2.297	-36,27	65,49
Tayland	1.199	1.835	4.602	53,04	150,79
DİĞ. GÜNEY ASYA ÜLKELERİ	14.329	17.201	26.520	20,04	54,18
TOPLAM GÜNEY ASYA	301.858	324.337	518.551	7,45	59,88
TOPLAM ASYA	635.251	614.512	968.856	-3,26	57,66
Almanya	252.546	175.525	196.604	-30,50	12,01
Avusturya	25.630	20.383	23.795	-20,47	16,74
Belçika	24.084	20.508	24.515	-14,85	19,54
Çek Cumhuriyeti	5.987	4.373	5.009	-26,96	14,54
Danimarka	17.599	11.488	12.938	-34,72	12,62
Finlandiya	6.529	4.240	4.625	-35,06	9,08
Fransa	55.768	42.596	55.151	-23,62	29,47
Hollanda	56.858	43.564	51.642	-23,38	18,54
İngiltere (Birleşik Krallık)	68.373	53.878	71.665	-21,20	33,01
İrlanda	4.246	2.894	3.963	-31,84	36,94
İspanya	15.160	10.481	17.624	-30,86	68,15
İsveç	20.816	16.180	19.346	-22,27	19,57
İsviçre	18.272	12.999	16.003	-28,86	23,11
İtalya	33.654	23.133	30.663	-31,26	32,55
İzlanda	294	244	181	-17,01	-25,82
Lüksemburg	434	253	318	-41,71	25,69
Macaristan	6.870	4.430	5.464	-35,52	23,34
Norveç	11.450	8.172	8.771	-28,63	7,33
Polonya	11.217	8.538	15.543	-23,88	82,04
Portekiz	3.610	2.455	3.342	-31,99	36,13
Slovakya	3.580	2.849	3.355	-20,42	17,76
Yunanistan	75.777	66.601	92.365	-12,11	38,68
TOPLAM AVRUPA OECD	718754	535784	662882	-25,46	23,72
Arnavutluk	9.083	8.618	11.723	-5,12	36,03
Bosna Hersek	7.660	6.782	8.641	-11,46	27,41
Bulgaristan	208.332	183.905	231.374	-11,73	25,81
Estonya	2.354	1.606	1.780	-31,78	10,83
Güney Kıbrıs Rum Kesimi	999	924	1.096	-7,51	18,61
Hırvatistan	3.545	2.745	4.834	-22,57	76,10
Karadağ	2.727	2.193	2.892	-19,58	31,87
Kosova	10.404	9.159	12.529	-11,97	36,79
Letonya	2.212	1.788	2.373	-19,17	32,72
Litvanya	3.506	3.075	3.982	-12,29	29,50
Makedonya	18.350	16.298	21.149	-11,18	29,76
Malta	750	524	785	-30,13	49,81
Romanya	33.212	28.333	37.627	-14,69	32,80
Sırbistan	15.081	13.054	19.161	-13,44	46,78
Slovenya	3.122	2.412	3.932	-22,74	63,02

Diğ. AVRUPA OECD DIŐI ÜLKELERİ	157	112	138	-28,66	23,21
TOPLAM AVRUPA OECD DIŐI	321.494	281.528	364.016	-12,43	29,30
TOPLAM AVRUPA	1.040.248	817.312	1.026.898	-21,43	25,64
Azerbaycan	64.258	80.644	96.400	25,50	19,54
Beyaz Rusya (Belarus)	4.559	5.398	6.697	18,40	24,06
Ermenistan	4.612	4.392	5.731	-4,77	30,49
Gürcistan	265.747	281.451	307.447	5,91	9,24
Kazakistan	14.974	18.377	24.876	22,73	35,36
Kırgızistan	12.620	12.524	16.925	-0,76	35,14
Moldova	13.476	13.400	14.706	-0,56	9,75
Özbekistan	14.607	20.535	33.888	40,58	65,03
Rusya	42.180	79.385	134.211	88,21	69,06
Tacikistan	2.849	3.797	5.894	33,27	55,23
Türkmenistan	22.496	26.311	31.883	16,96	21,18
Ukrayna	55.955	57.060	65.951	1,97	15,58
TOPLAM B.D.T.	518.333	603.274	744.609	16,39	23,43
Amerika Birleşik Devletleri	50.836	34.080	36.630	-32,96	7,48
Avustralya	6.425	4.702	6.266	-26,82	33,26
Güney Kore	25.172	18.219	21.054	-27,62	15,56
Japonya	8.387	5.434	10.369	-35,21	90,82
Kanada	10.613	8.386	11.105	-20,98	32,42
Meksika	1.465	1.232	2.547	-15,90	106,74
Yeni Zelanda	1.065	797	1.025	-25,16	28,61
TOPLAM DIĐER OECD	103.963	72.850	88.996	-29,93	22,16
TOPLAM MİLLİYETSİZ	4.050	4.631	6.152	14,35	32,84
TOPLAM OKYANUSYA	64	47	39	-26,56	-17,02
YABANCI TOPLAM	2.410.966	2.215.307	2.988.640	-8,12	34,91

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2018 Şubat Bülteni

1.2. DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

En önemli turizm merkezlerimizden olan İstanbul, Antalya, Muğla ve İzmir'e gelen ziyaretçi istatistikleri aşağıdaki bölümlerde aktarılmıştır.

1.2.1 İSTANBUL'A GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2018 yılının Şubat ayında İstanbul'a gelen yabancı sayısı, geçen yılın Şubat ayı ile karşılaştırıldığında %58,39 oranında artış göstererek 934.794 olarak gerçekleşmiştir.

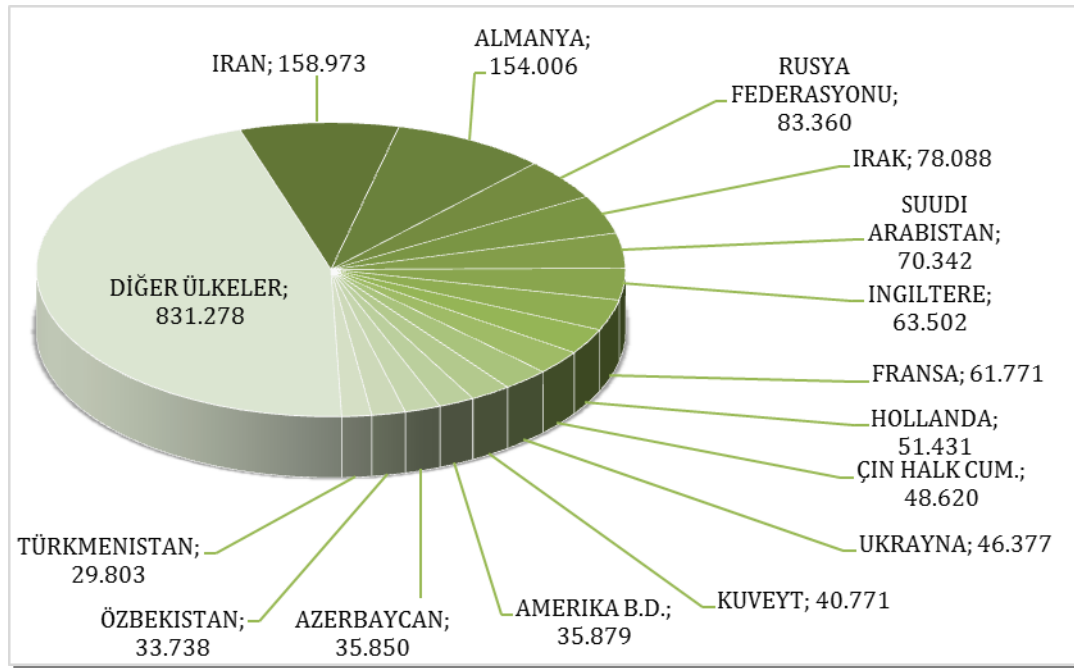
Tablo 3. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AY	YIL					DEĞİŞİM ORANI (%)			
	2014	2015	2016	2017	2018	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
OCAK	635.283	691.496	692.172	559.372	888.995	8,85	0,1	-19,2	58,92
ŞUBAT	696.054	732.202	674.465	590.175	934.794	5,19	-7,89	-12,5	58,39
MART	866.985	944.931	783.164	742.479		8,99	-17,12	-5,2	
NİSAN	1.014.662	1.037.506	715.161	835.614		2,25	-31,07	16,8	
MAYIS	1.079.598	1.182.906	869.446	830.019		9,57	-26,5	-4,5	
HAZİRAN	1.090.284	1.091.357	707.050	827.494		0,1	-35,21	17	
TEMMUZ	1.155.407	1.400.183	924.686	1.319.549		21,19	-33,96	42,7	
AĞUSTOS	1.290.218	1.333.515	908.663	1.247.384		3,36	-31,86	37,3	
EYLÜL	1.181.742	1.205.089	800.675	1.045.896		1,98	-33,56	30,6	
EKİM	1.132.655	1.125.263	790.951	1.122.266		-0,65	-29,71	41,9	
KASIM	844.289	848.420	663.524	831.982		0,49	-21,79	25,4	
ARALIK	855.806	821.809	674.030	888.365		-3,97	-17,98	31,8	
TOPLAM	11.842.983	12.414.677	9.203.987	9.120.248		4,83	-25,86	17,7	
2 AY TOP.	1.331.337	1.423.698	1.366.637	1.149.547	1.823.789	6,94	-4,01	-15,88	58,65

Kaynak: İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2018-Şubat Bülteni

MİLLİYETLERİNE GÖRE İSTANBUL'A GELEN YABANCILAR

2018 yılının Şubat ayında İstanbul'a gelen yabancıların milliyetlerine göre dağılımı incelendiğinde ilk 5 ülkenin sırasıyla; İran, Almanya, Rusya Federasyonu, Irak ve Suudi Arabistan vatandaşlarının oluşturduğu görülmektedir.

2018 yılı Şubat ayında İstanbul'a gelen yabancıların toplamdaki yüzdeleri aşağıdaki gibidir:
 İranlılar:%8.7, Almanlar:%8.4, Ruslar:%4.6, Iraklılar:%4.3, Suudi Arabistanlılar:%3.9, İngilizler:%3.5,
 Fransızlar:%3.4, Hollandalılar:%2.8, Çinliler:%2.7, Ukraynalılar:%2.5, Kuveytliiler:%2.2, Amerikalılar:%2.0,
 Azerbaycanlılar:%2.0, Özbekistanlılar:%1.8, Türkmenler:%1.6, Diğer Ülkeler: 45,6

Tablo 5. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Şubat)

S.No	ÜLKE İSMİ	2018 Gelen	2017 Gelen	Değişim%	S.No	ÜLKE İSMİ	2018 Gelen	2017 Gelen	Değişim%
1	İRAN	158.973	86.914	82,91	56	POLONYA	6.710	5.198	29,09
2	ALMANYA	154.006	100.285	53,57	57	MOLDOVA CUM.	6.545	6.213	5,34
3	RUSYA FEDERASYONU	83.360	45.759	82,17	58	BREZİLYA	6.493	4.295	51,18
4	IRAK	78.088	47.084	65,85	59	BOSNA HERSEK	6.144	4.545	35,18
5	SUUDİ ARABİSTAN	70.342	38.588	82,29	60	YEMEN	6.029	2.996	101,23
6	İNGİLTERE	63.502	42.490	49,45	61	HAYMATLOS	5.950	4.271	39,31
7	FRANSA	61.771	38.511	60,40	62	AVUSTRALYA	5.858	4.076	43,72
8	HOLLANDA	51.431	31.813	61,67	63	FİLİPİNLER	5.707	4.036	41,40
9	ÇİN HALK CUM.	48.620	24.302	100,07	64	TACİKİSTAN	5.598	3.481	60,82
10	UKRAYNA	46.377	41.297	12,30	65	BEYAZ RUSYA	5.206	3.880	34,18
11	KUVEYT	40.771	27.440	48,58	66	UMMAN	4.941	1.500	229,40
12	AMERİKA BİR. DEV.	35.879	30.151	19,00	67	FİNLANDİYA	4.867	3.726	30,62
13	AZERBAYCAN	35.850	26.000	37,88	68	FİLİSTİN	4.572	2.250	103,20
14	ÖZBEKİSTAN	33.738	19.608	72,06	69	NİJERYA	4.500	3.776	19,17
15	TÜRKMENİSTAN	29.803	24.861	19,88	70	MAKEDONYA	4.458	3.375	32,09
16	İTALYA	29.343	21.146	38,76	71	TAYLAND	4.118	1.550	165,68
17	CEZAYİR	27.321	17.848	53,08	72	GÜNEY AFRIKA CUM.	4.100	2.681	52,93
18	ÜRDÜN	26.884	12.758	110,72	73	MACARİSTAN	4.012	3.176	26,32
19	LÜBNAN	25.924	13.170	96,84	74	HIRVATİSTAN	3.861	2.111	82,90
20	ENDONEZYA	25.669	14.146	81,46	75	ÇEK CUMHURİYETİ	3.857	3.165	21,86
21	İSRAİL	24.596	11.561	112,75	76	İRLANDA	3.826	2.585	48,01
22	AVUSTURYA	23.257	14.953	55,53	77	SLOVENYA	3.717	1.935	92,09
23	KAZAKİSTAN	23.080	16.666	38,49	78	BİRLEŞİK ARAP EMİR.	3.668	2.160	69,81
24	BELÇİKA	22.817	14.867	53,47	79	LİTVANYA	3.416	2.448	39,54
25	K.K.T.C	22.021	13.314	65,40	80	PORTEKİZ	3.237	2.050	57,90
26	KATAR	21.564	5.893	265,93	81	KOLOMBİYA	3.179	1.613	97,09
27	LİBYA	20.893	11.040	89,25	82	MOĞOLİSTAN	2.735	2.008	36,21
28	İSVEÇ	20.449	14.050	45,54	83	ERMENİSTAN	2.674	2.298	16,36
29	GÜNEY KORE	19.271	16.422	17,35	84	SİNGAPUR	2.378	1.073	121,62
30	TUNUS	19.035	14.356	32,59	85	BANGLADEŞ	2.298	1.300	76,77
31	FAS	18.654	10.847	71,97	86	MEKSİKA	2.168	1.109	95,49
32	MISIR	18.234	12.028	51,60	87	SLOVAKYA	2.116	1.830	15,63

33	SURİYE	17.880	12.422	43,94	88	LETONYA	1.892	1.421	33,15
34	ROMANYA	17.338	11.704	48,14	89	KARADAĞ	1.710	1.397	22,41
35	İSVİÇRE	17.239	10.729	60,68	90	SUDAN	1.707	1.020	67,35
36	İSPANYA	17.157	9.524	80,14	91	ESTONYA	1.693	1.354	25,04
37	KIRGIZİSTAN	16.266	12.015	35,38	92	HONKONG	1.448	592	144,59
38	BULGARİSTAN	15.999	11.277	41,87	93	NEPAL	1.428	804	77,61
39	BAHREYN	14.165	9.487	49,31	94	ŞİLİ	1.382	817	69,16
40	YUNANİSTAN	13.962	9.860	41,60	95	SENEGAL	1.150	734	56,68
41	TAYVAN	13.074	6.866	90,42	96	KIBRIS RUM KESİMİ	1.077	788	36,68
42	HİNDİSTAN	11.600	6.577	76,37	97	SOMALİ	1.059	485	118,35
43	DANİMARKA	11.372	7.746	46,81	98	YENİ ZELENDA	964	720	33,89
44	KANADA	11.078	7.597	45,82	99	ETİYOPYA	953	722	31,99
45	KOSOVA	11.013	7.357	49,69	100	KAMERUN	946	722	31,02
46	PAKİSTAN	11.009	5.509	99,84	101	VENEZUELLA	935	698	33,95
47	MALEZYA	10.750	6.046	77,80	102	ERİTRE	874	200	337,00
48	GÜRCİSTAN	10.748	8.692	23,65	103	GANNA	835	496	68,35
49	JAPONYA	9.727	4.967	95,83	104	KONGO DEMOK. CUM.	822	829	-0,84
50	SİRBİSTAN	8.483	5.518	53,73	105	MALTA	801	490	63,47
51	ARNAVUTLUK	7.879	5.500	43,25	106	VİETNAM	772	246	213,82
52	ARJANTİN	7.673	5.760	33,21	107	BİRLEŞMİŞ MİL. ÖRGÜTÜ	722	619	16,64
53	NORVEÇ	7.433	4.029	84,49	108	KENYA	676	455	48,57
54	AFGANİSTAN	6.730	4.838	39,11	109	PERU	651	396	64,4
55	İRAN	158.973	86.914	82,91	110	DİĞER	10.256	6.629	54,71

Kaynak: İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2018-Şubat Bülteni

1.2.2. ANTALYA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

Antalya'ya 2018 yılının Şubat ayında gelen ziyaretçi sayısı 109.639 olarak gerçekleşerek, geçen yılın aynı ayında gelen ziyaretçi sayısına göre %29,57 oranında artış göstermiştir.

Tablo 6. Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AY	YIL					DEĞİŞİM ORANI (%)			
	2014	2015	2016	2017	2018	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
OCAK	116.974	115.600	95.148	87.310	98.378	-1,17	-17,69	-8,24	12,68
ŞUBAT	158.147	156.005	108.164	84.612	109.639	-1,35	-30,67	-21,77	29,57
MART	330.291	322.230	257.441	165.741		-2,44	-20,11	-35,62	
NİSAN	797.141	651.885	373.764	517.360		-18,22	-42,66	38,42	
MAYIS	1.506.809	1.388.037	639.227	1.056.971		-7,88	-53,95	65,35	
HAZİRAN	1.779.151	1.642.032	712.953	1.473.621		-7,71	-56,58	106,69	
TEMMUZ	2.046.715	2.036.137	1.013.912	1.819.502		-0,52	-50,20	79,45	
AĞUSTOS	2.020.338	1.952.730	1.007.801	1.760.500		-3,35	-48,39	74,69	
EYLÜL	1.621.491	1.585.690	934.545	1.527.523		-2,21	-41,06	63,45	
EKİM	1.071.514	1.027.987	791.718	982.441		-4,06	-22,98	24,09	
KASIM	283.117	272.926	140.637	141.444		-3,60	-48,47	0,57	

ARALIK	151.000	118.591	106.603	121.937		-21,46	-10,11	14,38	
TOPLAM	11.882.688	11.271.996	6.181.913	9.617.025		-5,16	-45,15	55,57	
2 AY TOP.	275.121	271.605	203.312	171.922	208.017	-1,28	-25,14	-15,44	20,99

Kaynak: Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve Antalya Valiliği Havalimanı Mülki İdare Amirliği verilerinden derlenmiştir. 2018 - Şubat Bülteni

2018 yılının Şubat ayında Antalya'ya gelen yabancıların milliyetlerine göre dağılımı incelendiğinde, ilk 5 ülke sırasıyla; Almanya, Rusya Federasyonu, İsrail, İngiltere ve Polonya'dır.

En önemli kaynak pazarımız olan Rusya Federasyonu, Antalya'ya gelen ziyaretçi sayısında geçen yılın aynı ayına göre %70 oranında artış göstermiştir. İkinci kaynak pazarımız olan Almanya'da ise, gelen ziyaretçi sayısı geçen senenin aynı ayına göre %32 oranında artış göstermiştir.

Tablo 7. Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Şubat)

MİLLİYETİ	2015	2016	2017	2018	2016/2015	2017/2016	2018/2017
ALMANYA	66.919	50.056	25.963	34.302	-25,2	-48,1	32,1
RUSYA	8.621	1.750	12.102	20.534	-79,7	591,5	69,7
İNGİLTERE	8.552	6.040	4.519	5.583	-29,4	-25,2	23,5
İSRAİL	1.333	3.023	3.492	4.122	126,8	15,5	18,0
POLONYA	1.920	908	384	3.330	-52,7	-57,7	767,2
HOLLANDA	7.527	5.212	2.817	3.175	-30,8	-46,0	12,7
DANİMARKA	3.683	3.037	2.920	2.119	-17,5	-3,9	-27,4
AVUSTURYA	3.432	2.162	1.171	2.054	-37,0	-45,8	75,4
BELÇİKA	4.165	2.924	1.335	2.007	-29,8	-54,3	50,3
FRANSA	1.633	802	752	1.480	-50,9	-6,2	96,8
İSVİÇRE	2.800	1.770	781	1.374	-36,8	-55,9	75,9
NORVEÇ	3.484	3.235	2.424	1.202	-7,1	-25,1	-50,4
K.K.T.C.	647	791	970	1.037	22,3	22,6	6,9
İRAN	113	105	96	855	-7,1	-8,6	790,6
ÜRDÜN	138	247	385	854	79,0	55,9	121,8
SLOVAKYA	516	430	351	581	-16,7	-18,4	65,5
ÇEK CUMHURİYETİ	430	222	320	425	-48,4	44,1	32,8
KAZAKİSTAN	314	155	429	361	-50,6	176,8	-15,9
UKRAYNA	1.227	836	1.019	331	-31,9	21,9	-67,5
MACARİSTAN	315	165	43	314	-47,6	-73,9	630,2
BEYAZ RUSYA	315	121	307	201	-61,6	153,7	-34,5
İTALYA	1.159	269	138	198	-76,8	-48,7	43,5
SLOVENYA	484	196	149	167	-59,5	-24,0	12,1
İSVEÇ	3.145	639	722	135	-79,7	13,0	-81,3
A.B.D.	419	118	92	108	-71,8	-22,0	17,4
HIRVATİSTAN	342	60	39	78	-82,5	-35,0	100,0
İRLANDA	689	83	66	56	-88,0	-20,5	-15,2

İSPANYA	164	83	54	55	-49,4	-34,9	1,9
FİNLANDİYA	3.441	614	32	18	-82,2	-94,8	-43,8
DİĞER	4.712	2.742	2.901	4.089	-41,8	5,8	41,0
T.C.	19.981	19.369	17.839	18.494	-3,1	-7,9	3,7
TOPLAM	152.620	108.164	84.612	109.639	-29,1	-21,8	29,6

Kaynak: Antalya Valiliği Havalimanı Mülki İdare Amirliği den derlenmiştir. 2018 –Şubat Bülteni

1.2.3. MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

Muğla'ya 2018 yılının Şubat ayında gelen ziyaretçi sayısı, 3.690 olarak gerçekleşerek geçen senenin aynı ayına göre %31,10 oranında azalma olduğu gözlemlenmiştir. Bu rakamın %32'sini yabancı, %68'ini yerli turist oluşturmaktadır.

Tablo 8'de Muğla'ya gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 8. Muğla'ya Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI (%)			
	2014	2015	2016	2017	2018	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
OCAK	2.874	3.038	5.743	5.580	5.115	5,71	89,04	-2,84	-8,33
ŞUBAT	4.087	4.345	8.345	5.361	3.690	6,31	92,06	-35,76	-31,10
MART	8.132	13.060	19.343	10.561		60,6	48,11	-45,4	
NİSAN	128.324	92.227	70.939	77.180		-28,13	-23,08	8,8	
MAYIS	419.463	388.179	235.893	249.731		-7,46	-39,23	5,87	
HAZİRAN	525.420	515.141	273.660	342.526		-1,96	-46,88	25,16	
TEMMUZ	657.689	637.057	360.706	423.812		-3,14	-43,38	17,5	
AĞUSTOS	684.010	634.320	361.997	425.513		-7,26	-42,93	17,55	
EYLÜL	559.722	498.835	306.371	366.030		-10,88	-38,58	19,47	
EKİM	291.054	261.726	165.634	167.877		-10,08	-36,71	1,35	
KASIM	17.010	23.201	9.878	9.971		36,4	-57,42	0,94	
ARALIK	4.903	10.338	4268	5337		110,85	-58,71	25,04	
TOPLAM	3.302.688	3.081.467	1.818.509	2.089.479		-6,7	-40,99	14,9	
2 AY TOPLAM	6.961	7.383	14.088	10.941	8.805	6,06	90,82	-22,34	-19,5

Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2018 – Şubat Bülteni

2018 yılının Şubat ayında Muğla'ya gelen yabancıların milliyetlerine göre dağılımı incelendiğinde, ilk 5 ülke sırasıyla; Yunanistan, İngiltere, Almanya, Japonya ve Amerika Birleşik Devletleri'dir.

2014, 2015, 2016 ,2017 ve 2018 yıllarının Şubat aylarında Muğla'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 9'da belirtilmiştir.

Tablo 9. Muğla'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Şubat)

MİLLİYETİ	2015	2016	2017	2018	2016/2015	2017/2016	2018/2017
ALMANYA	121	2.461	567	64	1.934%	-77%	-89%
AMERİKA	36	31	24	26	-14%	-23%	8%
AVUSTRALYA	9	8	10	17	-11%	25%	70%
AVUSTURYA	4	20	5	3	400%	-75%	-40%
AZERBEYCAN	1	3	3	2	200%	0%	-33%
BELÇİKA	3	8	134	4	167%	1.575%	-97%
BEYAZRUSYA	1	1	4	2	0%	300%	-50%
BULGARİSTAN	11	10	32	21	-9%	220%	-34%
ÇEK CUMHU.	5	0	6	2	-100%		-67%
DANİMARKA	6	979	8	9	16.217%	-99%	13%
FİNLANDIYA	3	20	3	1	567%	-85%	-67%
FRANSA	97	31	279	23	-68%	800%	-92%
HOLLANDA	25	611	38	17	2.344%	-94%	-55%
İNGİLTERE	1727	95	549	152	-94%	478%	-72%
İRAN	4	4	1	1	0%	-75%	0%
İRLANDA	15	0	9	0	-100%		-100%
İSPANYA	17	9	9	4	-47%	0%	-56%
İSRAİL	1	16	18	0	1.500%	13%	-100%
İSVEÇ	9	750	2	2	8.233%	-100%	0
İSVİÇRE	5	194	7	9	3.780%	-96%	29%
İTALYA	25	17	23	17	-32%	35%	-26%
JAPONYA	50	1	3	37	-98%	200%	1.133%
KANADA	6	10	8	7	67%	-20%	-13%
KAZAKİSTAN	3	0	11	0	-100%		-100%
LETONYA	4	0	0	1	-100%		
LİTVANYA	4	7	3	1	75%	-57%	-67%
LÜBNAN	0	2	3	2		50%	-33%
MACARİSTAN	0	7	1	1		-86%	0%
MISIR	3	0	1	0	-100%		-100%
NORVEÇ	5	198	48	2	3.860%	-76%	-96%
POLONYA	8	22	5	12	175%	-77%	140%
PORTEKİZ	1	3	2	1	200%	-33%	-50%
ROMANYA	5	7	9	8	40%	29%	-11%
RUSYA FED.	12	16	13	22	33%	-19%	69%
SİRBİSTAN	2	11	2	4	450%	-82%	100%
SUUDİ ARABİSTAN	3	8	3	0	167%	-63%	-100%
UKRAYNA	5	19	23	29	280%	21%	26%
ÜRDÜN	0	1	0	0		-100%	
YENİ ZELANDA	3	3	7	4	0	133%	-43%
YUNANİSTAN	301	410	362	578	36%	-12%	60%
DİĞER	310	72	58	58	-77%	-19%	0

YABANCI TURİST	2.850	6.072	2.295	1.155	113%	-62%	-50%
YERLİ TURİST	1.495	2.273	3.066	2.535	52%	35%	-17%
GENEL TOPLAMI	4.345	8.345	5.361	3.690	92%	-36%	-31%

Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2018 – Şubat Bülteni

1.2.4. İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

İzmir'e 2018 yılının Şubat ayında gelen ziyaretçi sayısı 27.923 olarak gerçekleşmiştir. Geçen senenin Şubat ayına göre %43,13 oranında azalma göstermiştir.

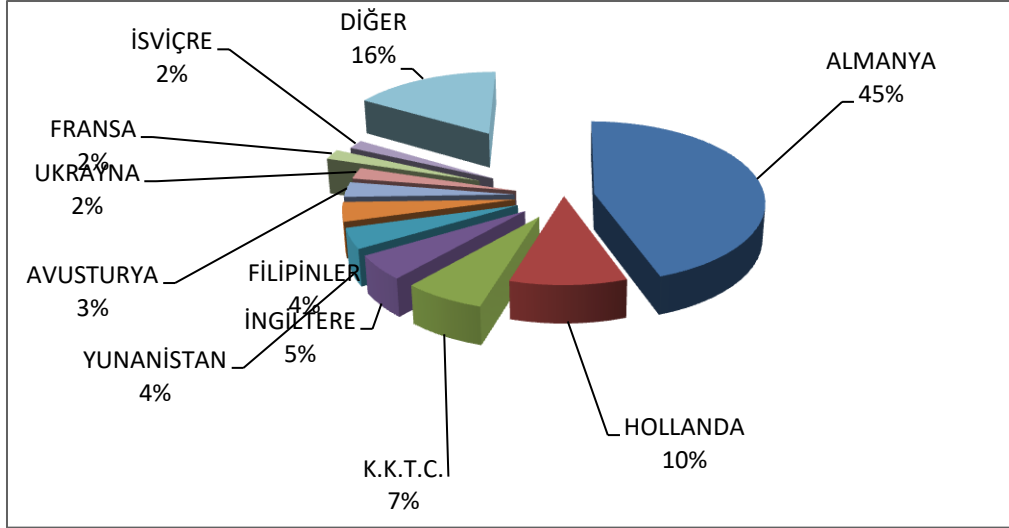
Tablo 10'da İzmir'e gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 10. İzmir'e Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI			
	2014	2015	2016	2017	2018	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
OCAK	53.301	46.905	48.558	49.719	24.330	-12,00	3,52	2,39	-51,06
ŞUBAT	64.271	58.143	51.902	49.105	27.923	-9,53	-10,73	-5,39	-43,13
MART	71.643	70.217	72.713	67.610		-1,99	3,55	-7,02	
NİSAN	138.058	117.851	81.030	91.119		-14,64	-31,24	12,45	
MAYIS	187.764	182.012	121.896	112.634		-3,06	-33,03	-7,60	
HAZİRAN	214.307	197.817	124.923	156.058		-7,69	-36,85	24,92	
TEMMUZ	303.790	303.118	223.902	248.714		-0,22	-26,13	11,08	
AĞUSTOS	287.170	291.979	185.526	241.832		1,67	-36,46	30,35	
EYLÜL	223.774	219.188	146.014	178.891		-2,05	-33,38	22,52	
EKİM	178.793	171.599	107.145	111.929		-4,02	-37,56	4,46	
KASIM	71.008	77.666	48.310	17.203		9,38	-37,80	-64,39	
ARALIK	53.688	56.057	55.552	21.990		4,41	-0,90	-60,42	
TOPLAM	1.847.567	1.792.552	1.267.471	1.346.804		-2,98	-29,29	6,26	
2 AYLIK TOP.	117.572	105.048	100.460	98.824	52.253	-10,65	-4,37	-1,63	-47,13

Kaynak: İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2018 – Şubat Bülteni

2014, 2015, 2016,2017 ve 2018 yıllarının Şubat ayında İzmir'e gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 13'te belirtilmiştir.

İzmir'e gelen yabancı ziyaretçilerin rakamları incelendiğinde; 2018 yılının Şubat ayında en çok ziyaretçi gönderen ilk 5 ülke sırasıyla; Almanya %45, Hollanda %10, K.K.T.C %7, İngiltere %5 ve Yunanistan %4'dür. 2018 yılının Şubat ayında İzmir'e gelen ziyaretçi sayısının yaklaşık %42'sini yabancı ziyaretçiler oluşturmuştur. Geçen yılın Şubat ayına göre gelen yabancı ziyaretçi sayısında %6 oranın da artış olmuştur.

Tablo 11. İzmir'e Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Şubat)

MİLLİYETİ	2014	2015	2016	2017	2018	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
A.B.D.	591	345	169	186	202	-42%	-51%	10%	9%
Almanya	17.158	8.403	9.199	7.686	12.552	-51%	9%	-16%	63%
Arjantin	63	60	2	5	32	-5%	-97%	150%	540%
Arnavutluk	18	6	8	28	24	-67%	33%	250%	-14%
Avustralya	87	56	21	30	34	-36%	-63%	43%	13%
Avusturya	1.389	652	482	522	830	-53%	-26%	8%	59%
Azerbaycan	53	26	27	25	96	-51%	4%	-7%	284%
Bangladeş	3	1	0	0	3	-67%	-100%		
Belarus	12	8	3	13	8	-33%	-63%	333%	-38%
Belçika	1.439	369	223	446	462	-74%	-40%	100%	4%
Bosna Hers.	32	28	10	10	7	-13%	-64%	0%	-30%
Brezilya	142	72	11	13	58	-49%		18%	346%
Bulgaristan	239	177	127	204	298	-26%	-28%	61%	46%
Cezayir	15	4	0	1	1	-73%	-100%		0%
Çek Cum.	119	119	53	17	13	0%	-55%	-68%	-24%
Çin Halk C.	292	336	15	7	250	15%	-96%	-53%	3.471%
Danimarka	87	1.211	956	39	39	1.292%	-21%	-96%	0%
Endonezya	28	5	32	4	43	-82%	540%	-88%	975%
Ermenistan	6	0	0	3	2	-100%			-33%
Estonya	2	14	0	4	33	600%	-100%		725%
Fas	37	6	4	9	3	-84%	-33%	125%	-67%

Filipinler	98	66	80	83	953	-33%	21%	4%	1.048%
Finlandiya	31	22	18	11	7	-29%	-18%	-39%	-36%
Fransa	3.785	1.121	250	536	624	-70%	-78%	114%	16%
G. Kıbrıs Rum	22	11	39	10	24	-50%	255%	-74%	140%
Güney Kore	758	316	54	19	47	-58	-83%	-65%	147%
G. Afrika C.	12	12	1	5	4	0%	-92%	400%	-20%
Gürcistan	28	12	11	11	103	-57%	-8%	0%	836%
Hırvatistan	56	47	9	12	109	-16%	-81%	33%	808%
Hindistan	19	66	40	59	407	247%	-39%	48%	590%
Hollanda	4.846	1.556	2.063	1.745	3.067	-68%	33%	-15%	76%
Irak	20	86	1	4	22	330%	-99%	300%	450%
İngiltere	2.573	3.132	579	1.361	1.454	22%	-82%	135%	7%
İran	42	26	21	44	29	-38%	-19%	110%	-34%
İrlanda	58	63	16	32	32	9%	-75%	100%	0%
İspanya	138	118	34	64	48	-14%	-71%	88%	-25%
İsrail	34	27	1	1	10	-21%	-96%	0%	900%
İsveç	65	1.624	743	21	12	2.398%	-54%	-97%	-43%
İsviçre	700	621	440	310	553	-11%	-29%	-30%	78%
İtalya	2.217	731	144	136	181	-67%	-80%	-6%	33%
İzlanda	2	4	1	0	1	100%	-75%	-100%	
Japonya	46	92	12	18	68	100%	-87%	50%	278%
K.K.T.C.	2.143	1.222	1.275	1.424	2.145	-43%	4%	12%	51%
Kanada	131	70	41	49	74	-47%	-41%	20%	51%
Karadağ	4	5	2	3	8	25%	-60%	50%	167%
Kazakistan	14	104	7	8	12	643%	-935	14%	50%
Kırgızistan	12	223	1	7	11	1.758%	-100%	600%	57%
Kolombiya	2	4	0	3	81	100%	-100%		2.600%
Kosova	9	6	9	9	8	-33%	50%	0%	-11%
Kuveyt	6	0	1	3	1	-100%		200%	-67%
Letonya	9	3	9	11	28	-67%	200%	22%	155%
Litvanya	6	11	5	16	12	83%	-55%	220%	-25%
Lübnan	25	8	56	7	12	-68%	600%	-88%	71%
Lüksemburg	5	2	0	4	0	-60%	-100%		-100%
Macaristan	80	18	9	10	9	-78%			-10%
Makedonya	26	12	11	22	14	-54%	-8%	100%	-36%
Malezya	5	3	5	1	10	-40%	67%	-80%	900%
Malta	16	2	0	0	1	-88%	-100%		
Meksika	71	24	3	16	129	-66%	-88%	433%	706%
Mısır	12	4	2	10	28	-67%	-50%	400%	180%
Milliyetsiz	40	17	6	9	27	-58%	-65%	50%	200%
Moldova C.	16	8	9	8	6	-50%	13%	-11%	-25%
Norveç	77	28	202	12	2	-64%	621%	-94%	-83%
Özbekistan	9	6	1	5	5	-33%	-83%	400%	0%

Pakistan	8	4	6	6	9	-50%	50%	0%	50%
Polonya	311	215	168	94	104	-31%	-22%	-44%	11%
Portekiz	74	25	7	21	11	-66%	-72%	200%	-48%
Romanya	113	34	25	35	135	-70%	-26%	40%	286%
Rusya Fed.	201	148	38	52	330	-26%	-74%	37%	535%
S.Arabistan	5	1	7	2	1	-80%	600%	-71%	-50%
Singapur	3	2	5	0	0	-33%	150%	-100%	
Slovakya	42	18	18	15	12	-57%	0%	-17%	-20%
Slovenya	50	113	10	6	7	126%	-91%	-40%	17%
Suriye	71	54	4	8	21	-24%	-93%	100%	163%
Şili	59	13	1	2	10	-78%	-92%	100%	400%
Tayland	4	9	0	12	4	125%	-100%		-67%
Tunus	14	10	3	10	2	-29%	-70%	233%	-80%
Türkmenistan	12	3	5	11	11	-75%	67%	120%	0%
Ukrayna	151	89	98	65	604	-41%	10%	-34%	829%
Ürdün	3	9	9	15	8	200%	0%	67%	-47%
Venezüella	4	1	0	0	1	-75%	-100%		
Yemen	0	3	0	1	1		-100%		0%
Y. Zellanda	9	8	4	1	4	-11%	-50%	-75%	300%
Yunanistan	1.179	774	986	653	1.132	-34%	27%	-34%	73%
Diğer	313	179	41	60	144	-43%	-77%	46%	140%
Yabancı Topl.	42.708	25.147	18.989	16.442	27.923	-41%	-24%	-13%	70%
TÜRKİYE	62.954	32.996	32.913	32.663	37.569	-48%	0	-1%	15%
TOPLAM	105.662	58.143	51.902	49.105	65.492	-45%	-11%	-5%	33%

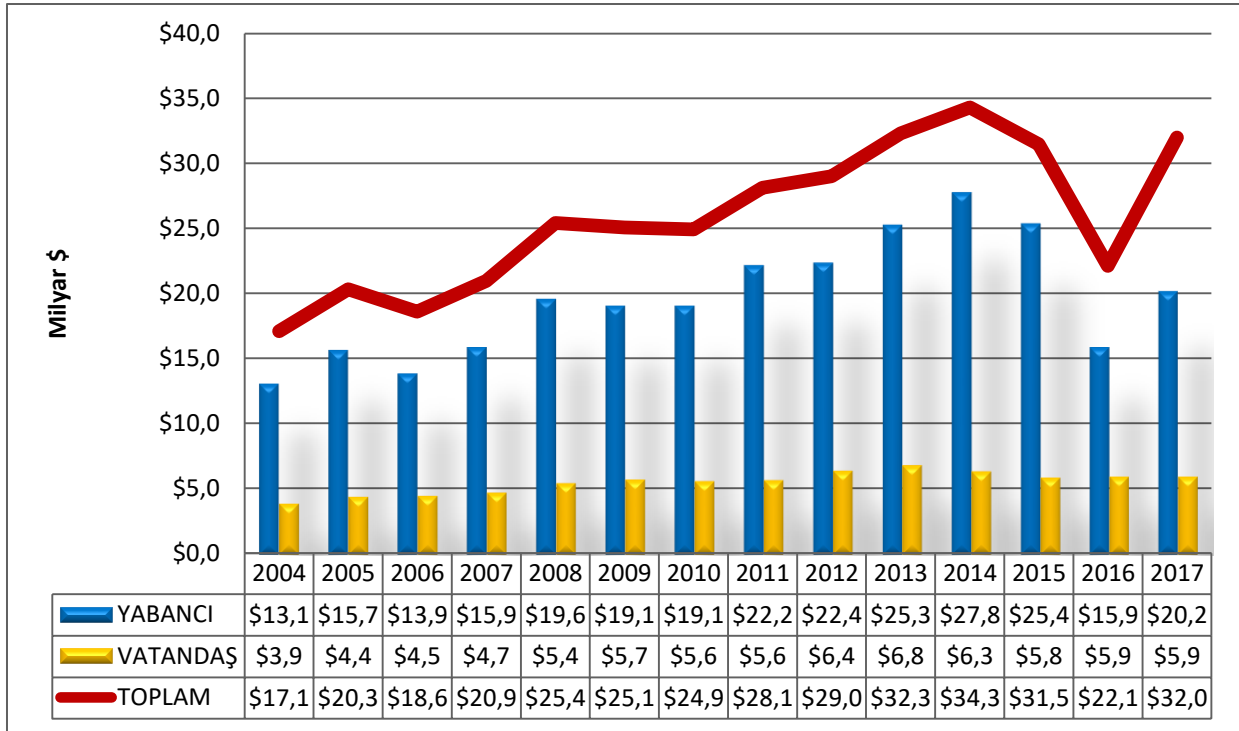
Kaynak: İzmir Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2018-Şubat Bülteni

2. TÜRKİYE’NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ

2.1. TÜRKİYE’NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA

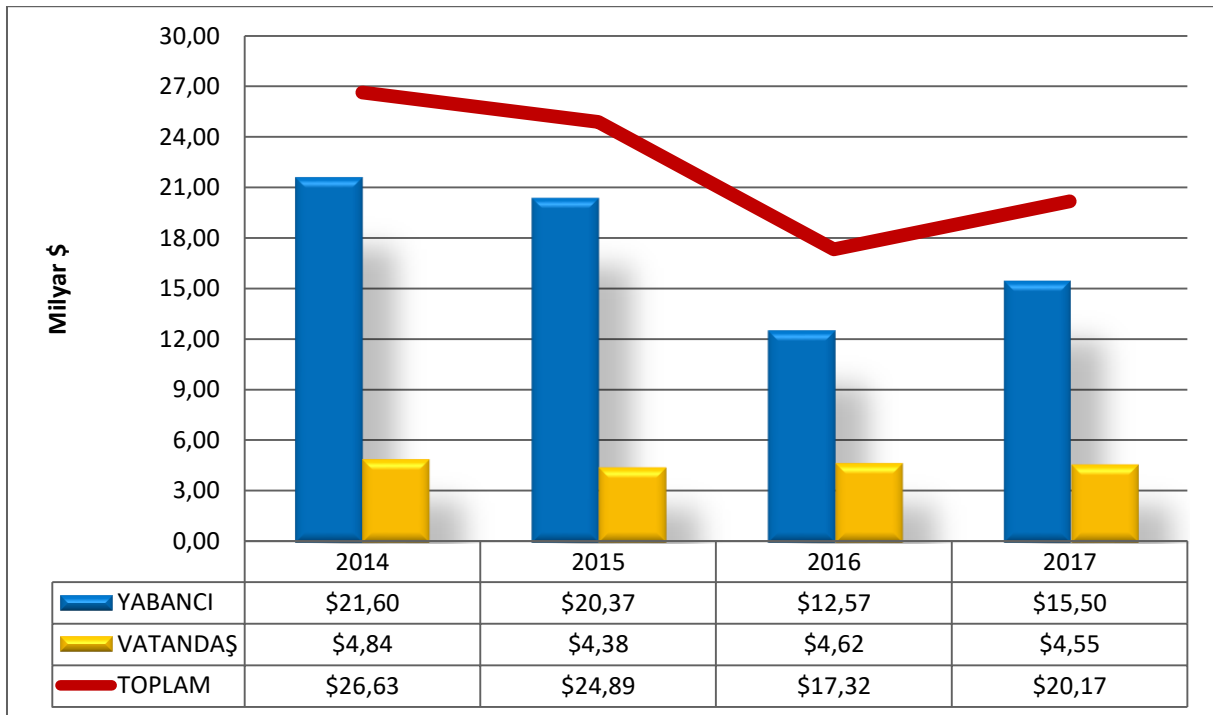
Ülkemizin turizm geliri, 2016 yılından 2017 yılına %44,7 artarak 32,0 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun yanında yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızdan elde edilen gelir ise bir önceki yıla oranla yaklaşık rakamlara ulaşmıştır. Gelen yabancı sayısının %21,24 oranında artışı, sadece yabancılardan elde edilen gelir %21,2 oranda artmasını sağlamıştır.

Türkiye’nin turizm gelirinin yıllara göre dağılımının gösterildiği Şekil 1’de görüldüğü gibi, 2014 yılı turizm gelirleri karşılaştırıldığında 10 yılda %100,5 gibi büyük bir oranla büyüme yaşandığı görülmektedir. 2014 yılından sonra turizm gelirimizde düşüş yaşanmış, 2017 yılında tekrar yükselişe geçmiştir.

Şekil 1. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 2’de 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarına gelir grafiği rakamları verilmiştir. 2017 yılının turizm geliri 20,17 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek geçen yılın aynı dönemine göre %14,12 oranında artmıştır.

Şekil 2. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı (İlk Yarıyıl)

Tablo 14'te 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ait turizm geliri verilmiştir.

Tablo 12. 2015 - 2017 Yılları Turizm Geliri (Milyon \$)

AYLAR	2014				2015				2016				2017				2016/2015				2017/2016			
	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM
OCAK	1 090,3	417,9	12,2	1 520,4	1 237,4	378,7	9,4	1 625,5	980,4	422,6	9	1 412,0	797,5	339,4	6,7	1 143,6	-20,8	11,6	-4,3	-13,1	-18,7	-	-25,6	-19
ŞUBAT	1 065,6	365,3	11,4	1 442,3	1 112,7	305,3	9,3	1 427,3	828,8	351,4	8,6	1 188,8	703,6	282,2	6,5	992,3	-25,5	15,1	-7,5	-16,7	-15,1	-	-24,4	-16,5
MART	1 476,5	354,4	14,3	1 845,2	1 464,7	340,3	11	1 816,0	1 071,1	383,9	10,6	1 465,6	903,5	322,3	8	1 233,8	-26,9	12,8	-3,6	-19,3	-15,6	-16	-24,5	-15,8
NİSAN	1 649,6	436,5	17,2	2 103,3	1 521,7	330,3	11,7	1 863,8	967,8	372,4	12,6	1 352,8	1 031,8	329,7	10,6	1 372,1	-36,4	12,7	7,7	-27,4	6,6	-	-15,9	1,4
MAYIS	2 670,9	453,5	22	3 146,4	2 347,3	356,3	15,8	2 719,4	1 416,4	408,7	13,3	1 838,4	1 533,2	361,2	10,8	1 905,2	-39,7	14,7	-15,8	-32,4	8,2	-	-18,8	3,6
HAZİRAN	3 213,9	489,1	23,2	3 726,2	2 793,8	339,3	17,4	3 150,5	1 425,2	351,3	13,5	1 790,0	1 810,8	313,3	11,6	2 135,7	-49	3,5	-22,4	-43,2	27,1	-	-14,1	19,3
TEMMUZ	3 079,0	601,8	24,9	3 705,7	3 018,7	642,1	22,2	3 683,0	1 710,2	663,5	16,9	2 390,6	2 695,0	758,1	15,8	3 468,9	-43,3	3,3	-23,9	-35,1	57,6	14,3	-6,5	45,1
AĞUSTOS	4 048,9	863,6	34,2	4 946,7	3 849,7	868,5	24	4 742,4	2 252,3	828,8	17,3	3 098,4	3 288,0	962,4	19,6	4 270,0	-41,5	-4,6	-27,9	-34,7	46	16,1	13,3	37,8
EYLÜL	3 311,1	863,5	27,5	4 202,1	3 025,5	822,8	20,5	3 868,8	1 925,2	847,3	15,5	2 788,0	2 744,5	884,3	24	3 652,8	-36,4	3	-24,4	-27,9	42,6	4,4	54,8	31
EKİM	3 386,5	554	24,8	3 965,3	2 834,3	530,2	16,9	3 381,4	1 801,0	493	15,7	2 309,7	2 512,0	481,6	19	3 012,6	-36,5	-7	-7,1	-31,7	39,5	-2,3	21	30,4
KASIM	1 639,5	443,8	15,5	2 098,8	1 310,2	474,2	12,9	1 797,3	892	429	10	1 331,0	1 207,8	448,7	10,5	1 667	-31,9	-9,5	-22,5	-25,9	35,4	4,6	5	25,2
ARALIK	1 146,3	445,9	11,4	1 603,6	922,8	455	11,5	1 389,3	721	413	8,1	1 142,1	995,2	425,6	8,8	1 429,6	-21,9	-9,2	-29,6	-17,8	38	3,1	8,6	25,2
12 AYLIK TOPLAM	27.778,08	6.289,32	238,53	34.305,94	25.438,80	5.843,00	182,60	31.464,70	15.991,40	5.964,90	151,10	22.107,40	20.222,90	5.908,80	151,90	26.283,60	-	2,09	-	-29,74	26,50	-	0,53	18,90

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Merkez Bankası, Kültür ve Turizm Bakanlığı

(*) : Yabancı ziyaretçilerden elde edilen gelir.

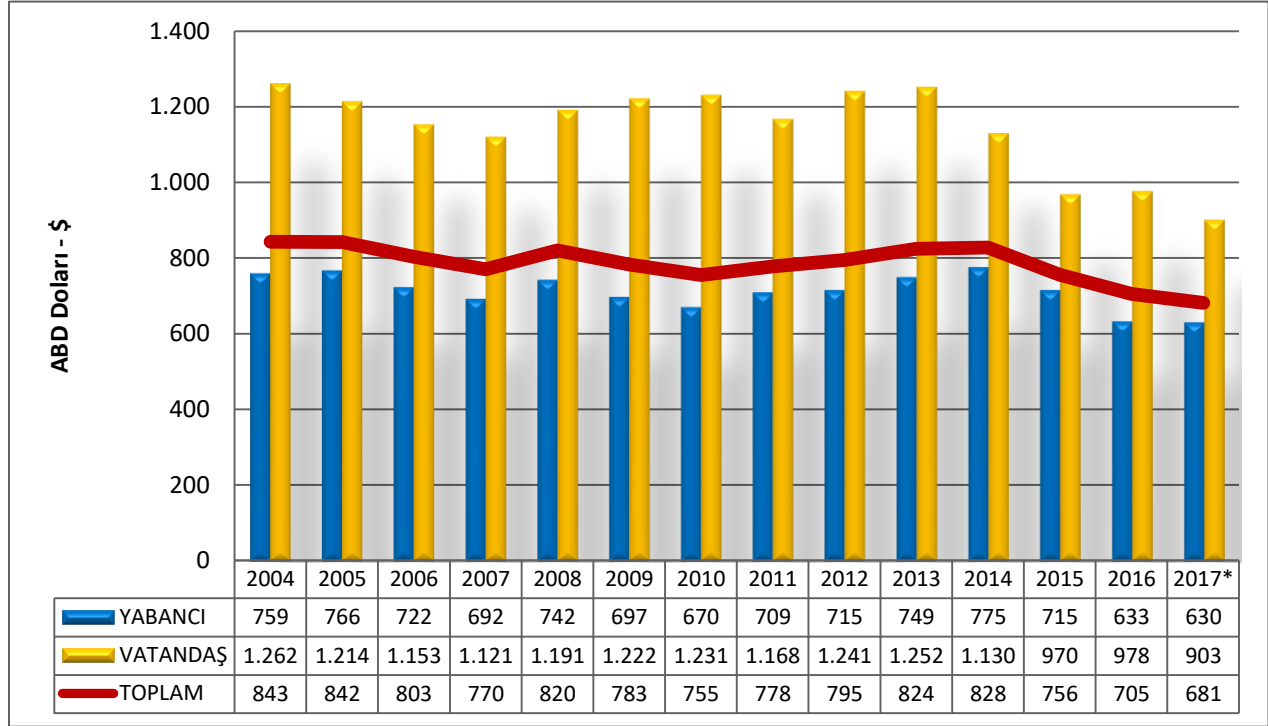
(**) : Yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilen gelir.

(***) : GSM Dolaşım Harcamaları ile Marina Hizmet Harcamaları Toplam Gelirde Yer Almakta Olup, Yabancı - Vatandaş Ayırımı Verilememektedir.

TURİZM GELİRİ VE ORTALAMA HARCAMA TABLOSU

2017 yılına ait yabancı ziyaretçilerin ortalama harcaması 630 ABD Doları ve yurtdışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması 903 ABD Doları olarak gerçekleşmiş olup; genel ortalama harcama 681 ABD Doları olarak gerçekleşerek düşüş devam etmiştir.

Şekil 3'te yabancı ziyaretçilerin ve yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerin ortalama harcamasının yıllara göre dağılımı gösterilmiştir.

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü.

Şekil 3. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Ortalama Harcamasının Yıllara Göre Dağılımı

2.1.1. TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL VE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

2017 yılında gerçekleşen ülkemizin ihracat rakamı 157 milyar 055 milyon 371 bin ABD Doları, ithalat rakamı ise 233 milyar 791 milyon 662 bin ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığı 76 milyar 736 milyon 291 bin ABD Doları gerçekleşmiştir. Aynı döneme ait turizm gelirimiz 26 milyar 283 milyon 660 bin ABD Doları olmuştur. Diğer bir deyişle, turizm gelirimiz, dış ticaret açığımızın %34,25'ini karşılamıştır.

Tablo 15'te dış ticaret verisi ve turizm gelirinun yanı sıra otomotiv ile tekstil sektörünün ithalat ve ihracat rakamlarına yer verilmiştir.

Tablo 13. Türkiye, Tekstil ve Otomotiv Sektörünün Dış Ticaret Verileri ile Turizm Sektörünün Karşılaştırılması

		2018 - 2. Ay Dış Ticareti Verileri (000 \$)						
YILLAR		2014	2015	2016	2017	2018	Değişim (%)	
KALEMLER								
TÜRKİYE (*)	Türkiye Toplam İthalatı	19.286.491	16.645.657	13.452.705	15.591.899	21.523.951	38%	
	Türkiye Toplam İhracatı	12.399.762	12.301.767	9.546.115	11.248.475	12.456.839	11%	
	Türkiye Toplam Dış Ticaret Açığı	-6.886.729	-4.343.890	-3.906.589	-4.343.424	-9.067.112	109%	
TURİZM (*)	Turizm Geliri	34.305,90	31.464,70	22.107,40	26.283,60			
	Turizm Gelirinin Dış Ticaret Açığını Karşılama Oranı	0,50%	0,72%	0,57%	0,61%			
OTOMOTİV (*)	Otomotiv İthalatı	1.324.192	1.406.964	1.870.212	1.483.818	1.553.479	5%	
	Otomotiv İhracatı	1.579.921	1.526.459	1.786.681	2.014.131	2.500.054	24%	
	Otomotiv Dış Ticaret Açığı/Fazlası	255.729	119.495	-83.531	530.313	946.575	78%	
	Otomotiv İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	1,19%	1,08%	0,96%	1,36%	1,61%	19%	
	Otomotiv İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	6,87%	8,45%	13,90%	9,52%	7,22%	-24%	
	Otomotiv İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	12,74%	12,41%	18,72%	17,91%	20,07%	12%	
TEKSTİL (*)	Tekstil İthalatı	1.193.922	950.038	1.014.588	889.213	999.074	12%	
	Tekstil İhracatı	2.416.544	2.034.220	2.216.058	2.110.096	2.344.822	11%	
	Tekstil Dış Ticaret Açığı/Fazlası	1.222.622	1.084.182	1.201.470	1.220.883	1.345.748	10%	
	Tekstil İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	2,02%	2,14%	2,18%	2,37%	2,35%	-1%	
	Tekstil İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	6,19%	5,71%	7,54%	5,70%	4,64%	-19%	
	Tekstil İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	19,49%	16,54%	23,21%	18,76%	18,82%	0%	

Kaynaklar: (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (*) T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar GTİB-87 (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar GTİB-50-63

2.2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GİDERİ

Türkiye'nin turizm gideri, 2014 yılında 5,4 Milyar ABD Doları, 2015 yılında %4,16 artarak 5,6 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında 5,04 Milyar ABD Doları olan turizm gideri geçen yılın aynı dönemine göre 2017 yılında %1,7 artarak 5,13 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 16'da turizm giderimizin aylara ve yıllara göre dağılımı aktarılmıştır.

Tablo 14. Türkiye Turizm Giderinin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı (Milyon \$)

	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/2016
OCAK	394,4	410,8	481,0	275,2	4,2	17,1	-42,8
ŞUBAT	493,4	430,7	531,4	277,4	-12,7	23,4	-47,8
MART	478,0	441,0	525,2	303,2	-7,7	19,1	-42,3
NİSAN	403,4	478,9	475,1	428,9	18,7	-0,8	-9,7
MAYIS	481,3	554,9	555,1	499,3	15,3	0,0	-10,1
HAZİRAN	518,1	509,0	479,5	458,2	-1,8	-5,8	-4,4
6 AYLIK TOPLAM	2 768,6	2 825,3	3 047,3	2 242,2	2,0	7,9	-26,4
TEMMUZ	426,4	496,7	436,8	557,5	16,5	-12,1	27,6
AĞUSTOS	416,0	445,1	327,6	505,9	7,0	-26,4	54,4
EYLÜL	335,7	402,8	367,4	497,4	20,0	-8,8	35,4
EKİM	587,9	551,7	313,3	462,6	-6,2	-43,2	47,7
KASIM	456,7	481,0	272,0	417,3	5,3	-43,5	53,4
ARALIK	479,1	495,7	285,4	454,4	3,5	-42,4	59,2
12 AYLIK TOPLAM	5 470,4	5 698,3	5 049,8	5 137,3	4,2	-11,4	1,7

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü - 2017